

Suvestinė redakcija nuo 2008-11-07 iki 2011-03-03

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2004, Nr. [163-5960](#), i. k. 1042330ISAK003D-596

Nauja redakcija nuo 2008-07-31:

Nr. [3D-352](#), 2008-06-20, Žin. 2008, Nr. 74-2904 (2008-06-30), i. k. 1082330ISAK003D-352

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL PAŠARŲ, SKIRTŲ SPECIALIOSIOMS GYVŪNŲ MITYBOS REIKMĖMS, ŽENKLINIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2004 m. lapkričio 3 d. Nr. 3D-596

Vilnius

Vykdydama Lietuvos Respublikos pašarų įstatymą (Žin., 2000, Nr. [34-952](#); 2004, Nr. 73-2541) ir siekdama įgyvendinti Europos Sąjungos bendrosios rinkos reikalavimus pašarų veiklos sektoriuje,

t v i r t i n u Pašarų, skirtų specialiosioms gyvūnų mitybos reikmėms, ženklinimo taisykles (pridedama).

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

JERONIMAS KRAUJELIS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2004 m. lapkričio 3 d. įsakymu Nr. 3D-596
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2008 m. birželio 20 d. įsakymo Nr. 3D-352
redakcija)

PAŠARŲ, SKIRTŲ SPECIALIOSIOMS GYVŪNU MITYBOS REIKMĖMS, ŽENKLINIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pašarų, skirtų specialiosioms gyvūnų mitybos reikmėms, ženklinimo taisyklės (toliau – taisyklės) parengtos pagal 2008 m. liepos 30 d. Komisijos direktyvos 2008/82/EB, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2008/38/EB nuostatos dėl pašarų, skirtų inkstų funkcijai palaikyti, esant létiniams inkstams nepakankamumui (OL 2008 L 202, p. 48), 1993 m. rugėjo 13 d. Tarybos direktyvos 93/74/EEB dėl pašarų konkretiems mitybos tikslams (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 15 tomas, p. 74) su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2003 m. balandžio 14 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 806/2003 (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 1 skyrius, 4 tomas, p. 301), ir 1994 m. liepos 25 d. Komisijos direktyvos 94/39/EB, nustatancios pašarų konkretiems mitybos tikslams tikslinio naudojimo sąrašą (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 16 tomas, p. 340), nuostatas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-585](#), 2008-10-31, Žin., 2008, Nr. 127-4862 (2008-11-06), i. k. 1082330ISAK003D-585

2. Taisyklės reglamentuoja pašarų, skirtų specialiosioms gyvūnų mitybos reikmėms (toliau – pašarai), ženklinimo, atitikties deklaravimo, gyvūnų mitybos tikslų nustatymo reikalavimus ir pateikia Gyvūnų mitybos tikslų sąrašą (priedas).

3. Pašarus gaminantys, laikantys, transportuojantys, naudojantys, tarpininkaujantys tiekiant juos rinkai ūkio subjektai ir valstybinės pašarų kokybės kontrolės institucijos privalo vadovautis šių taisyklių reikalavimais.

4. Šiose taisykliose vartojamos savokos suprantamos taip, kaip jas apibrėžia Lietuvos Respublikos pašarų įstatymas (Žin., 2000, Nr. [34-952](#); 2004, Nr. 73-2541) ir direktyva 93/74/EEB.

5. Tiekti rinkai pašarus galima, jei jie:

5.1. paženklinti pagal šių taisyklių II skyriaus reikalavimus;

5.2. įtraukti į Gyvūnų mitybos tikslų sąrašą (priedas) ir atitinka kitus priede nurodytus reikalavimus, keliamus specialiajam mitybos tikslui.

6. Šių taisyklių reikalavimai taikomi kartu su Europos Sąjungos nustatytais reikalavimais:

6.1. kombinuotiesiems pašarams;

6.2. pašarų priedams;

6.3. nepageidaujamoms medžiagoms ir produktams pašaruose.

II. ŽENKLINIMO REIKALAVIMAI

7. Be kombinuotujų pašarų ženklinimo reikalavimų, nustatytių Kombinuotujų pašarų tiekimo į apyvartą taisykliose, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. lapkričio 3 d. įsakymu Nr. 3D-595 (Žin., 2004, Nr. [163-5959](#)), etiketėse arba atitikties deklaracijoje nurodomi šie privalomieji rekvizitai:

7.1. užrašas „dietiniai“. Žodis „dietiniai“ vartojamas tik šiose taisykliose nurodytiems pašarams. Keisti jį kitu žodžiu draudžiama;

7.2. gyvūnų, kuriems skirti pašarai, rūšis, kategorija pagal šių taisyklių priedo lentelės 3 skiltį;

7.3. konkretus mitybos tikslas pagal šių taisyklių priedo lentelės 1 skiltį. Kartu su konkrečiu mitybos tikslu gali būti nurodoma patologija, nustatyta pagal šių taisyklių priedo lentelės 1 skiltį, kuriai esant tikslinga duoti pašaro gyvūnui;

7.4. pašarų esminės maistinės savybės pagal šių taisyklių priedo lentelės 2 skiltį;

7.5. privalomieji deklaravimo rodikliai pagal šių taisyklių priedo lentelės 4 skiltį;

7.6. rekomenduotinas vartojimo laikas pagal šių taisyklių priedo lentelės 5 skiltį;

7.7. kitos vartojimo nuorodos pagal šių taisyklių priedo lentelės 6 skiltį;

7.8. viena arba daugiau sudedamujų dalių, kurios yra esminės aprašant pašarus. Sudedamujų dalių mažiausias arba didžiausias kiekis, išreikštas svorio procentais, turi būti aiškiai nurodytas deklaruotu sudedamujų dalių sąraše.

8. Etiketėse, vartojimo instrukcijoje arba atitikties deklaracijoje pateikiamas užrašas „Rekomenduojama pasitarti su veterinarijos specialistu“. Tačiau šių taisyklių priedo lentelės 6 skiltyje gali būti numatyta, kad dėl tam tikrų dietinių pašarų šią bendrą rekomendaciją pakeičia rekomendacija iš anksto pasitarti su veterinarijos specialistu.

9. Etiketėje ar atitikties deklaracijoje gali būti įrašyti kiti šių taisyklių priede nustatyti reikalavimai.

III. PAŠARŲ PRIEŽIŪRA, KONTROLĖ IR ATSAKOMYBĖ

10. Jei pašarų vartotojas nustato, kad pašarų vartojimas ar jiems nustatytu sąlygų taikymas kenkia gyvūnų ar žmonių sveikatai ar aplinkai, nedelsdamas apie tai praneša Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai (toliau – VMVT) nurodydamas motyvus. VMVT, išnagrinėjusi minėto pranešimo pagrįstumą, informuoja Žemės ūkio ministeriją, kuri apie priimtą sprendimą nedelsdama praneša Europos Komisijai, nurodydama sprendimo motyvus.

11. Gamintojas privalo nuolat vykdyti pašarų priežiūrą gamybos metu ir atlkti pašarų mėginių tyrimus pagal savikontrolės sistemą.

12. Jei reikia, VMVT pareigūnai, atsakingi už pašarų valstybinę kontrolę, gali pareikalauti iš asmens, atsakingo už produktų tiekimą rinkai, pateikti duomenis ir kitą informaciją, patvirtinančią, kad pašarai atitinka šių taisyklių reikalavimus. Jei duomenys apie pašarus yra viešai paskelbti ir su jais galima susipažinti, pakanka nurodyti šaltinį.

13. Asmenys, pažeidę šių taisyklių nuostatas, atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-352](#), 2008-06-20, Žin., 2008, Nr. 74-2904 (2008-06-30), i. k. 1082330ISAK003D-352

Pašarų, skirtų specialiosioms gyvūnų mitybos reikmėms,
ženklinimo taisyklių
priedas

GYVŪNŲ MITYBOS TIKSLŲ SĄRAŠAS

Konkretus mitybos tikslas	Esminės maistinės savybės	Gyvūnų rūšis, kategorija	Privalomieji deklaravimo rodikliai	Rekomenduotinas vartojimo laikas	Kitos vartojimo nuorodos
1	2	3	4	5	6
Inkstų funkcijai palaikyti, esant lėtiniam inkstų nepakankamumui ⁽¹⁾	Nedidelis fosforo kiekis ir ribotas geros kokybės baltymų kiekis	Šunys ir katės	Baltymų šaltinis(-iai) Kalcis Fosforas Kalis Natris Pagrindinių riebalinių rūgščių kiekis (jeigu jų pridėta)	Iš pradžių iki 6 mėn. ⁽²⁾	<p>Etiketėje ar atitikties deklaracijoje (toliau – deklaracija) turi būti nurodyta: „Prieš vartojant arba norint pratęsti vartojimo laiką, rekomenduojama pasitarti su veterinarijos specialistu“</p> <p>Vartojimo instrukcijose turi būti nurodyta: „Visada turi būti vandens“</p>
	arba sumažinta fosforo absorbacija, įtraukiant lanatano karbonato oktahidą	Suaugusioms katė	Baltymų šaltinis(-iai) Kalcis Fosforos Kalis Natris Lantano karbonato oktahidratas Pagrindinių riebalų rūgščių (jei jų yra) kiekis	Pradžioje iki 6 mėnesių ⁽²⁾	<p>Etiketėje ar atitikties deklaracijoje (toliau – deklaracija) turi būti nurodyta: „Prieš vartojant arba norint pratęsti vartojimo laiką, rekomenduojama pasitarti su veterinarijos specialistu“</p> <p>Vartojimo instrukcijose turi būti nurodyta: „Visada turi būti vandens“</p>

Konkretus mitybos tikslas	Esminės maistinės savybės	Gyvūnų rūšis, kategorija	Privalomieji deklaravimo rodikliai	Rekomenduotinas vartojimo laikas	Kitos vartojimo nuorodos
1	2	3	4	5	6
Struvitiniamis akmenims tirpinti ⁽³⁾	Šlapimą rūgštinančios savybės, nedidelis magnio kiekis bei geros kokybės ribotas baltymų kiekis Šlapimą rūgštinančios savybės ir nedidelis magnio kiekis	Šunys Katės	Baltymų šaltiniai Kalcis Fosforas Natrasis Magnis Kalis Chloridai Siera Šlapimą rūgštinančios medžiagos Kalcis Fosforas Natrasis Magnis Kalis Chloridai Siera Suminis tarunis Šlapimą rūgštinančios medžiagos	Nuo 5 iki 12 savaičių	Vartojimo instrukcijose turi būti nurodyta: „Visada turi būti vandens“ Etiketėje ar deklaracijoje turi būti nurodyta: „Prieš vartojant rekomenduojama pasitarti su veterinarijos specialistu“

Konkretus mitybos tikslas	Esminės maistinės savybės	Gyvūnų rūšis, kategorija	Privalomieji deklaravimo rodikliai	Rekomenduotinas vartojimo laikas	Kitos vartojimo nuorodos
1	2	3	4	5	6
Struvitinių akmenų atsinaujinimui sumažinti ⁽³⁾	Šlapimą rūgštinančios savybės ir vidutinis magnio kiekis	Šunys ir katės	Kalcis Fosforas Natrasis Magnis Kalis Chloridai Siera Šlapimą rūgštinančios medžiagos	Iki 6 mėn.	Etiketėje ar deklaracijoje turi būti nurodyta: „Prieš vartojant arba norint pratęsti vartojimo laiką rekomenduojama pasitarti su veterinarijos specialistu“
Urminių akmenų formavimuisi mažinti	Mažas purino kiekis, mažas geros kokybės baltymų kiekis	Šunys ir katės	Baltymų šaltinis (-iai)	Iki 6 mėnesių, tačiau, jeigu nesureguliuojamas šlapimo rūgšties metabolizmas, naudojamas visą gyvenimą	Etiketėje ar deklaracijoje turi būti nurodyta: „Prieš vartojant rekomenduojama pasitarti su veterinarijos specialistu“
Oksalatinių akmenų formavimuisi mažinti	Mažas kalcio kiekis, mažas vitamino D kiekis ir šlapimą šarminančios savybės	Šunys ir katės	Fosforas Kalcis Natrasis Magnis Kalis Chloridai Siera Suminis vitaminas D Hidroksiprolinas Šlapimą šarminančios medžiagos	Iki 6 mėnesių	Etiketėje ar deklaracijoje turi būti nurodyta: „Prieš vartojant rekomenduojama pasitarti su veterinarijos specialistu“

Konkretus mitybos tikslas	Esminės maistinės savybės	Gyvūnų rūšis, kategorija	Privalomieji deklaravimo rodikliai	Rekomenduotinas vartojimo laikas	Kitos vartojimo nuorodos
1	2	3	4	5	6
Pūslės akmenų formavimuisi mažinti	Nedidelis baltymų kiekis, vidutinis aminorūgščių sieros kiekis ir šlapimą šarminančios savybės	Šunys ir katės	Suminė aminorūgščių siera Natris Kalis Chloridai Siera Šlapimą šarminančios medžiagos	Iš pradžių iki metų	Etiketėje ar deklaracijoje turi būti nurodyta: „Prieš vartojant arba norint pratęsti naudojimo laiką rekomenduojama pasitarti su veterinarijos specialistu“
Pašarinių žaliaivų ir maistinių medžiagų netoleravimui mažinti ⁽⁴⁾	Parinktas proteino šaltinis (-iai) ir (arba) pasirinkti angliavandeniu šaltniai	Šunys ir katės	Baltymų šaltiniai (-is) Pagrindinių riebalinių rūgščių (jeigu pridėta) kiekis Baltymų šaltinis (-iai) Pagrindinių riebalinių rūgščių (jeigu jų yra) kiekis	Nuo 3 iki 8 savaičių: jeigu atmetimo požymiai išnyksta, šiuo pašaru gali būti šeriama neribotai	–
Ūmiems žarnyno absorbcijos sutrikimams mažinti	Padidintas elektrolitų kiekis ir labai lengvai virškinamos pašarinės žaliavos	Šunys ir katės	Lengvai virškinamos pašarinės žaliavos, išskaitant, kai reikia, apdorotas Natris Kalis Gleivingų medžiagų šaltnis (-iai), (jeigu jų pridėta)	Nuo 1 iki 2 savaičių	Etiketėje ar deklaracijoje turi būti nurodyta: „Ūmaus viduriavimo metu ir gyjant po ūmaus viduriavimo“ „Prieš vartojant rekomenduojama pasitarti su veterinarijos specialistu“
Virškinimui pagerinti ⁽⁵⁾	Lengvai virškinamos pašarinės žaliavos ir mažas riebalų kiekis	Šunys ir katės	Lengvai virškinamos pašarinės žaliavos, išskaitant, kai reikia, apdorotas	Nuo 3 iki 12 savaičių, tačiau duoti visą gyvenimą esant lėtiniam kasos nepakankamumui	Etiketėje ar deklaracijoje turi būti nurodyta: „Prieš vartojant rekomenduojama pasitarti su veterinarijos specialistu“

Konkretus mitybos tikslas	Esminės maistinės savybės	Gyvūnų rūšis, kategorija	Privalomieji deklaravimo rodikliai	Rekomenduotinas vartojimo laikas	Kitos vartojimo nuorodos
1	2	3	4	5	6
Širdies veiklos funkcijai palaikyti lėtinio širdies nepakankamumo atvejais	Mažas natrio kiekis ir padidintas K / Na santykis	Šunys ir katės	Natris Kalis Magnis	Iš pradžių iki 6 mėnesių	Etiketėje ar deklaracijoje turi būti nurodyta: „Prieš vartojant arba norint pratęsti vartojimo laiką rekomenduojama pasitarti su veterinarijos specialistu“
Cukraus apykaityai reguliuoti (Diabetes mellitus)	Mažas greitai į gliukozę skylančių angliavandeniu kiekis	Šunys ir katės	Angliavandeniu šaltinis (-iai) Angliavandeniu apdorojimas prieikus Krakmolas Bendras cukrus Fruktozė (jei jos pridėta) Pagrindinių riebalinių rūgščių (jei jų pridėta) kiekis Trumpo ir vidutinio ilgio grandžių riebalinių rūgščių (jei jų pridėta) šaltinis (-iai)	Iš pradžių iki 6 mėnesių	Etiketėje ar deklaracijoje turi būti nurodyta: „Prieš vartojant arba norint pratęsti vartojimo laiką rekomenduojama pasitarti su veterinarijos specialistu“
Kepenų funkcijai palaikyti lėtinio kepenų nepakankamumo atveju	Vidutinis labai kokybiškų baltymų kiekis, mažas riebalų kiekis, didelis pagrindinių riebalinių rūgščių kiekis ir didelis lengvai virškinamų angliavandeniu kiekis	Šunys	Baltymų šaltinis (-iai) Pagrindinių riebalinių rūgščių kiekis Lengvai virškinami angliavandenai, išskaitant, kai reikia, apdorotas Natris Bendras varis	Iš pradžių iki 6 mėnesių	Etiketėje ar deklaracijoje turi būti nurodyta: „Prieš vartojant arba norint pratęsti vartojimo laiką rekomenduojama pasitarti su veterinarijos specialistu“ Vartojimo instrukcijoje turi būti nurodoma: „Visada turi būti vandens“

Konkretus mitybos tikslas	Esminės maistinės savybės	Gyvūnų rūšis, kategorija	Privalomieji deklaravimo rodikliai	Rekomenduotinas vartojimo laikas	Kitos vartojimo nuorodos
1	2	3	4	5	6
	Vidutinis labai kokybiškų baltymų kiekis, vidutinis riebalų kiekis, didelis pagrindinių riebalinių rūgščių kiekis	Katės	Baltymų šaltinis (-iai) Pagrindinių riebalinių rūgščių kiekis Natrasis Bendras varis	Iš pradžių iki 6 mėnesių	<p>Etiketėje ar deklaracijoje turi būti nurodyta: „Prieš vartojant arba norint pratęsti vartojimo laiką, rekomenduojama pasitarti su veterinarijos specialistu“</p> <p>Vartojimo instrukcijoje turi būti nurodoma: „Visada turi būti vandens“</p>
Lipidų metabolizmui reguliuoti, esant hiperlipidemijai	Mažas riebalų kiekis ir didelis pagrindinių riebalinių rūgščių kiekis	Šunys ir katės	Pagrindinių riebalinių rūgščių kiekis n-3 riebalinių rūgščių kiekis (jei jų yra)	Iš pradžių iki 2 mėnesių	<p>Etiketėje ar deklaracijoje turi būti nurodyta: „Prieš vartojant arba norint pratęsti vartojimo laiką, rekomenduojama pasitarti su veterinarijos specialistu“</p>
Variui kepenyse mažinti	Mažas vario kiekis	Šunys	Bendras varis	Pradžioje iki 6 mėnesių	<p>Etiketėje ar deklaracijoje turi būti nurodyta: „Prieš vartojant arba norint pratęsti vartojimo laiką, rekomenduojama pasitarti su veterinarijos specialistu“</p>
Viršsvoriui sumažinti	Mažas energijos kiekis	Šunys ir katės	Energijos kiekis	Kol bus pasiektas norimas svoris	Vartojimo instrukcijoje turi būti rekomenduojamas šių pašarų suvartojimo dienos norma
Svorui atstatyti (pasveikimas po suliesėjimo) (6)	Didelis kaloringumas Koncentruotos maistinės medžiagos ir labai geras jų pasisavinimas	Šunys ir katės	Lengvai virškinami komponentai, nurodant jų gydomają vertę Energijos kiekis n-3 ir n-6 riebalinės rūgštys (jei jų yra)	Kol bus pasiektas norimas svoris	<p>Kai maitinama per vamzdelį (zondą) nurodoma: „Vartoti tik prižiūrint veterinarijos specialistui“</p>

Konkretus mitybos tikslas	Esminės maistinės savybės	Gyvūnų rūšis, kategorija	Privalomieji deklaravimo rodikliai	Rekomenduotinas vartojimo laikas	Kitos vartojimo nuorodos
1	2	3	4	5	6
Odos funkcijai palaikyti, kai gyvūnas serga dermatoze ir gausiai šeriasi	Didelis pagrindinių riebalinių rūgščių kiekis	Šunys ir katės	Pagrindinių riebalinių rūgščių kiekis	Iki 2 mėnesių	Etiketėje ar deklaracijoje turi būti nurodoma: „Prieš vartojant arba norint pratęsti naudojimo laiką rekomenduojama pasitarti su veterinarijos specialistu“
Parezės po atsivedimo rizikai mažinti	Mažas kalcio kiekis ir (arba) Nedidelis katijonų (anijonų) santykis Arba Didelis ceolito (sintetinio natrio aliuminio silikato) kiekis Arba	Pieninės karvės	Kalcis Fosforas Magnis Kalcis Fosforas Natris Kalis Chloridai Siera Sintetinis vatrio aliuminio silikatas	Nuo 1 iki 4 savaičių iki apsiveršiavimo Nuo 1 iki 4 savaičių iki apsiveršiavimo 2 savaitės iki apsiveršiavimo Nuo pirmųjų veršiavimosi	Naudojimo instrukcijose nurodyti: „Apsiveršiavus nutraukti“ Naudojimo instrukcijose nurodyti: „Apsiveršiavus nutraukti“ Naudojimo instrukcijose nurodyti: „Visas pašarų kiekis turi būti ribojamas siekiant užtikrinti, kad nebūtų viršijama 500 g natrio aliuminio silikato dienos norma vienam gyvūnui“ „Apsiveršiavus nutraukti“

Konkretus mitybos tikslas	Esminės maistinės savybės	Gyvūnų rūšis, kategorija	Privalomieji deklaravimo rodikliai	Rekomenduotinas vartojimo laikas	Kitos vartojimo nuorodos
1	2	3	4	5	6
	Didelis kalcio – lengvai pasisavinamų kalcio druskų – kiekis		Bendras kalcio kiekis, šaltiniai ir atitinkamas kalcio kiekis	požymiu iki dviejų dienų po atsivedimo	Etiketėje ar deklaracijoje turi būti nurodoma: „Naudojimo instrukcijos, t.y. kiek kartų galima naudoti, ir laikas prieš apsiveršiavimą bei po jo. Tekstas: „Prieš naudojant rekomenduojama pasitarti su mitybos specialistu“
Ketozių rizikai mažinti ⁽⁷⁾ ⁽⁸⁾	Pašarinės žaliavos, kurios yra gliukogeninės energijos šaltiniai	Pieninės karvės ir avys	Pašarinės žaliavos, teikiančios gliukogeninę energiją Propane- 1,2-diol (jei pridėtas kaip gliukozės priedas) Glicerolis (jei pridėtas kaip gliukozės priedas)	Nuo 3 iki 6 savaičių apsiveršiavus ⁽⁹⁾ Paskutinės 6 savaitės iki ir pirmos 3 savaitės po įriavimosi ⁽¹⁰⁾	–
Traukulių rizikai mažinti (hypomagnesaemia)	Didelis magnio kiekis, lengvai gaunami angliavandeniniai, vidutinis baltymų kiekis ir mažas kalio kiekis	Atrajotojai	Krakmolas Bendras cukrus Magnis Natris Kalis	Nuo 3 iki 10 savaičių intensyvaus žolės augimo laikotarpiu	Vartojimo instrukcijose turi būti nurodoma, kaip subalansuoti paros davinį, kuris sudarytas iš skaidulinių medžiagų ir lengvai gaunamos energijos šaltinių Jei tai pašaras avims, etiketėje ar deklaracijoje turi būti nurodoma: „Ypač žindančioms avims“

Konkretus mitybos tikslas	Esminės maistinės savybės	Gyvūnų rūšis, kategorija	Privalomieji deklaravimo rodikliai	Rekomenduotinas vartojimo laikas	Kitos vartojimo nuorodos
1	2	3	4	5	6
Acidozės rizikai mažinti	Mažas lengvai fermentuojamų angliavandeniu kiekis ir didelė jų buferinė talpa	Atrajotojai	Krakmolas Bendras cukrus	Ilgiausiai iki 2 mėnesių ⁽¹¹⁾	Vartojimo instrukcijose turi būti nurodoma, kaip subalansuoti paros davinį, kuris sudarytas iš skaidulinių medžiagų ir lengvai fermentuojamų angliavandeniu šaltinių Jei tai pašaras pieninėms karvėms, etiketėje ar deklaracijoje turi būti nurodoma: „Ypač pieningoms karvėms“ Jei tai pašaras penimiems atrajotojams, etiketėje ar deklaracijoje turi būti nurodoma: „Ypač gausiai šeriamieems“ ⁽¹²⁾
Vandens ir elektrolitų balansui stabilizuoti	Vyrauja elektrolitai ir lengvai absorbuojami angliavandeniniai	Veršiukai Paršeliai Ériukai Ožiukai Kumeliukai	Angliavandeniu šaltinis (-iai) Natris Kalis Chloridai	Nuo 1 iki 7 dienų (nuo 1 iki 3 dienų, jeigu šeriamas tik šiuo pašaru)	Etiketėje ar deklaracijoje turi būti nurodoma: „Esant virškinimo sutrikimų (viduriavimo) rizikai ar jų metu arba sveikstant“ „Prieš vartojant rekomenduojama pasitarti su veterinarijos specialistu“

Konkretus mitybos tikslas	Esminės maistinės savybės	Gyvūnų rūšis, kategorija	Privalomieji deklaravimo rodikliai	Rekomenduotinas vartojimo laikas	Kitos vartojimo nuorodos
1	2	3	4	5	6
Urininei kalkaliozei mažinti	Mažas fosforo, magnio kiekis ir šlapimą rūgštinančios savybės	Atrajotojai	Kalcis Fosforas Natrasis Magnis Kalis Chloridai Siera Šlapimą rūgštinančios medžiagos	Iki 6 savaičių	Etiketėje ar deklaracijoje turi būti nurodoma: „Ypač gausiai šeriamieems jaunikliams“ Vartojimo instrukcijose turi būti nurodoma: „Visada turi būti vandens“
Stresinėms reakcijoms mažinti	Didelis magnio kiekis ir (arba) lengvai virškinamos pašarinės žaliavos	Kiaulės	Magnis Lengvai virškinamos pašarinės žaliavos, išskaitant, kai reikia, apdorotas n-3 riebalinės rūgšties kiekis (jei jų pridėta)	Nuo 1 iki 7 dienų	Turi būti nurodyti atvejai, kuriais tinkamai kiaules šerti šiuo pašaru
Fiziologiniams virškinimui stabilizuoti	Nedidelės apsauginės savybės ir labai lengvai virškinamos pašarinės žaliavos	Paršeliai	Labai lengvai virškinamos pašarinės žaliavos, išskaitant, kai reikia, apdorotas Buferinė talpa Kraujavimą sulaikančią medžiagą šaltinis (-iai), jei pridėta Gleivingą medžiagą šaltiniai (-is), jei jų pridėta	Nuo 2 iki 4 savaičių	Etiketėje ar deklaracijoje turi būti nurodoma: „Esant virškinimo sutrikimų rizikai, jų metu ir sveikstant“

Konkretus mitybos tikslas	Esminės maistinės savybės	Gyvūnų rūšis, kategorija	Privalomieji deklaravimo rodikliai	Rekomenduotinas vartojimo laikas	Kitos vartojimo nuorodos
1	2	3	4	5	6
	Lengvai virškinamos pašarinės žaliavos	Kiaulės	Lengvai virškinamos pašarinės žaliavos, išskaitant, kai reikia, apdorotas Kraujavimą sulaikančių medžiagų šaltinis (-iai), jei jų pridėta Gleivingų medžiagų šaltiniai (-is), jei jų pridėta		–
Vidurių užkietėjimo rizikai mažinti	Pašarinės žaliavos, skatinančios žarnyno praeinamumą	Paršavedės	Pašarinės žaliavos, skatinančios žarnyno praeinamumą	Nuo 10 iki 14 dienų iki ir nuo 10 iki 14 dienų apsiparšiavus	–
Aptukusių kepenų sindromo rizikai mažinti	Mažas kaloringumas ir didelis metabolizuojančios energijos, gaunamos iš lipidų, santlykis, esant dideliams polineprisotintų riebalinių rūgščių kiekiui	Dedeklēs vištos	Kaloringumas (skaičiuojama pagal ES metodą) Iš lipidų gaunamos metabolizuojančios energijos procentas Polineprisotintų riebalinių rūgščių kiekis	Iki 12 savaičių	–
Nepakankamai absorbcijai kompensioti	Mažas prisotintų riebalinių rūgščių kiekis ir didelis riebaluose tirpstančių vitaminų kiekis	Naminiai paukščiai, išskyrus žąsis ir balandžius	Prisotintų riebalinių rūgščių procento santlykis su visu riebalinių rūgščių kompleksu Bendras vitaminas A Bendras vitaminas D Bendras vitaminas E Bendras vitaminas K	Per pirmasias 2 savaites išperėjus	–

Konkretus mitybos tikslas	Esminės maistinės savybės	Gyvūnų rūšis, kategorija	Privalomieji deklaravimo rodikliai	Rekomenduotinas vartojimo laikas	Kitos vartojimo nuorodos
1	2	3	4	5	6
Lėtiniam plonosios žarnos virškinimo sutrikimams mažinti	Lengvai virškinami angliavandenai, baltymai ir riebalai	Arkliai (¹³)	Lengvai virškinamų sudėtinių dalių angliavandeniu, baltymų ir riebalų šaltiniai, išskaitant, kai reikia, apdorotų	Iš pradžių iki 3 mėnesių	Turi būti nurodomi atvejai, kurių metu šis pašaras gali būti vartojamas ir su kokiais paros davinio pašarais Etiketėje ar deklaracijoje turi būti nurodoma: „Prieš vartojant arba norint pratęsti vartojimo laiką, rekomenduojama pasitarti su veterinarijos specialistu“
Lėtiniam storosios žarnos virškinimo sutrikimams mažinti	Lengvai virškinama ląsteliena	Arkliai	Ląstelienos šaltiniai n-3 riebalinės rūgštys (jei pridėta)	Iš pradžių iki 6 mėn.	Turi būti nurodomi atvejai, kurių metu šis pašaras gali būti vartojamas ir su kokiais paros davinio pašarais Etiketėje ar deklaracijoje turi būti nurodoma: „Prieš vartojant arba norint pratęsti vartojimo laiką, rekomenduojama pasitarti su veterinarijos specialistu“
Stresinėms reakcijoms mažinti	Lengvai virškinamos pašarinės žaliavos	Arkliai	Magnis Lengvai virškinamos pašarinės žaliavos, išskaitant, kai reikia, apdorotas n-3 riebalinės rūgštys (jei pridėta)	Nuo 2 iki 4 savaičių	Turi būti nurodomi atvejai, kurių metu šis pašaras gali būti vartojamas ir su kokiais paros davinio pašarais

Konkretus mitybos tikslas	Esminės maistinės savybės	Gyvūnų rūšis, kategorija	Privalomieji deklaravimo rodikliai	Rekomenduotinas vartojimo laikas	Kitos vartojimo nuorodos
1	2	3	4	5	6
Elektrolitų trūkumui, kai gausiai prakaituojama kompensuoti	Vyrauja elektrolitai ir lengvai absorbuojami angliavandenai	Arkliai	Kalcis Natris Magnis Kalis Chloridai Gliukozė	Nuo 1 iki 3 dienų	Turi būti nurodoma, su kokiais paros davinio pašarais tinkta ši pašarą vartoti Vartojimo instrukcijose turi būti nurodoma: „Visada turi būti vandens“
Virškinimui atstatyti, pagerinti	Didelis esminių koncentruotų ingredientų virškinimas ir lengvas jų pasisavinimas	Arkliai	Lengvas ingredientų virškinimas, išskaitant, kai reikia, apdorotas n-3 ir n-6 riebalinės rūgštys (jei pridėta)	Iš pradžių atstatymui pasiekti	Turi būti nurodoma, su kokiais paros davinio pašarais tinkta ši pašarą vartoti Etiketėje ar deklaracijoje turi būti nurodoma: „Vartoti tik esant veterinarinei priežiūrai“
Kepenų funkcijai palaikyti, esant lėtiniam kepenų nepakankamumui	Mažas baltymų kiekis, bet aukšta jų kokybė ir labai lengvai virškinami angliavandenai	Arkliai	Baltymų ir ląstelienos šaltiniai Geras angliavandeniu pasisavinimas, išskaitant jų atitinkamą apdorojimą Metioninas Cholinas n-3 riebalinės rūgštys (jei pridėta)	Iš pradžių iki 6 mėnesių	Turi būti nurodoma, su kokiais pašarais paros davinyje tinkta vartoti ši pašarą Etiketėje ar deklaracijoje turi būti nurodoma: „Prieš vartojant arba norint pratęsti vartojimo laiką, rekomenduojama pasitarti su veterinarijos specialistu“

Konkretus mitybos tikslas	Esminės maistinės savybės	Gyvūnų rūšis, kategorija	Privalomieji deklaravimo rodikliai	Rekomenduotinas vartojimo laikas	Kitos vartojimo nuorodos
1	2	3	4	5	6
Inkstų funkcijai palaikyti, esant lėtiniam inkstų nepakankamumui	Mažas baltymų kiekis, bet aukšta jų kokybė ir mažas fosforo kiekis	Arkliai	Baltymų šaltiniai Kalcis Fosforas Kalis Magnis Natris Iš pradžių iki 6 mėnesių		<p>Etiketėje ar deklaracijoje turi būti nurodoma: „Prieš vartojant arba norint pratęsti vartojimo laiką, rekomenduojama pasitarti su veterinarijos specialistu“</p> <p>Vartojimo instrukcijoje turi būti nurodoma: „Visada turi būti vandens“</p>

(¹) Prieikus gamintojas gali rekomenduoti šerti, esant laikinam inkstų nepakankamumui.

(²) Jeigu pašaras rekomenduojamas esant laikinam inkstų nepakankamumui, rekomenduojamas šerimo laikas yra nuo 2 iki 4 savaičių.

(³) Ėdalas, skirtas katėms, gali būti įvardijamas taip: „Kačių apatiniai šlapimtakių susirginimams“ arba „Kačių urologiniam sindromui – F.U.S“.

(⁴) Kai pašaras skirtas naudoti esant konkrečiai netolerancijai, nuoroda į konkrečią netoleranciją gali būti pakeista žodžiais „Pašarinė žaliava ir maistinė medžiaga“.

(⁵) Gamintojas gali nurodyti konkretų mitybos tikslą: „Egzokrininiam kasos nepakankamumui“.

(⁶) Gamintojas ėdalą, skirtą katėms, gali įvardyti „Kačių kepenų lipazei“.

(⁷) Terminas „ketozė“ gali būti pakeistas į „acetonemija“.

(⁸) Gamintojas gali rekomenduoti vartoti gyvūnui, pasveikusiam po ketozės.

(⁹) Tik pašarams, skirtiems pieninėms karvėms.

(¹⁰) Tik pašarams, skirtiems avims.

(¹¹) Pašarą pieninėms karvėms skirti „ne ilgiau kaip du mėnesius nuo laktacijos pradžios“.

(¹²) Nurodyti konkrečią atrajotojų kategoriją.

(¹³) Pašarai turi tenkinti senų gyvūnų poreikius, identifikavus jų rūšį ir kategoriją. Etiketėje ar deklaracijoje turi būti užrašas „Seniems gyvūnams“.

1. Gamintojas, norėdamas pasiekti konkretų mitybos tikslą, nurodytą lentelės 1 skiltyje, gali pasirinkti vieną iš esminių maistinių savybių grupių, nurodytų lentelės 2 skiltyje (atskirtų jungtukais „ir (arba)“) arba jas abi. Bet kuriuo iš minėtų atveju lentelės 4 skilties privalomieji deklaravimo rodikliai turi būti nurodomi etiketėje ar deklaracijoje.

2. Lentelės 2 ar 4 skiltyse minimi pašarų priedai turi atitikti 2003 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1831/2003 dėl priedų, skirtų naudoti gyvūnų mityboje (OL 2004 m. specialus leidimas, 3 skyrius, 40 tomas, p. 238) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. kovo 4 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 378/2005 (OL 2005 L 59, p. 8), reikalavimus.

3. Gamintojas apie lentelėje nurodytus privalomuosius deklaravimo rodiklius etiketėje ar deklaracijoje privalo pateikti tikslų aprašymą (pvz., gyvūninės žaliavos pavadinimą, nurodydamas gyvūno rūšį arba jo kūno dalį), pagal kurį būtų galima nustatyti, ar pašarai atitinka pagrindines mitybos charakteristikas.

4. Kai lentelės 4 skiltyje nurodomas bendras tam tikrų medžiagų ar priedų kiekis, jis reiškia gryną kiekį ar kiekį kartu su kiekiu, esančiu kitose žaliavose, naudotose šio pašaro gamyboje.

5. Lentelės 4 skiltyje privaloma pateikti nuorodą, jei jų pridėta“, kuri reiškia, kad pašarinės žaliavos ar priedo gali būti įdėta į pašarą, siekiant konkretaus norimo mitybos tiksls.

6. Lentelės 4 skiltyje pateikti rodikliai etiketėje ar deklaracijoje išvardijami visi, nurodant jų kiekius.

7. Lentelės 5 skiltyje nurodytas rekomenduotinas vartojimo laikas reiškia terminą, per kurį turėtų būti pasiekiamas mitybos tikslas. Gamintojas gali nurodyti ir konkretesnį vartojimo terminą.

8. Kai pašaras taikomas daugiau kaip vienam mitybos tikslui, privalomi kiekvienam iš šių tikslų lentelėje nustatyti reikalavimai.

9. Etiketėje, vartojimo instrukcijoje ar deklaracijoje privalu nurodyti, kaip subalansuoti pašarų papildą, skirtą konkretniems mitybos tikslams, paros davinj.

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-352](#), 2008-06-20, Žin., 2008, Nr. 74-2904 (2008-06-30), i. k. 1082330ISAK003D-352
Nr. [3D-585](#), 2008-10-31, Žin., 2008, Nr. 127-4862 (2008-11-06), i. k. 1082330ISAK003D-585

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-331](#), 2007-07-11, Žin., 2007, Nr. 78-3159 (2007-07-14), i. k. 1072330ISAK003D-331
Dėl žemės ūkio ministro 2004 m. lapkričio 3 d. įsakymo Nr. 3D-596 "Dėl Pašarų, skirtų konkretniems gyvūnų mitybos tikslams, tiekimo į apyvartą taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

2.
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-352](#), 2008-06-20, Žin., 2008, Nr. 74-2904 (2008-06-30), i. k. 1082330ISAK003D-352
Dėl žemės ūkio ministro 2004 m. lapkričio 3 d. įsakymo Nr. 3D-596 "Dėl Pašarų, skirtų konkretniems gyvūnų mitybos tikslams, tiekimo į apyvartą taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. 3D-585, 2008-10-31, Žin., 2008, Nr. 127-4862 (2008-11-06), i. k. 1082330ISAK003D-585

Dėl žemės ūkio ministro 2004 m. lapkričio 3 d. įsakymo Nr. 3D-596 „Dėl Pašarų, skirtų specialiosioms gyvūnų mitybos reikmėms, ženklinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo